

**Майсторски клас
по Модул 1 от НП “Квалификация на педагогическите
специалисти” – 2025 г.**

Тема: Основи на формиращото оценяване и четивната грамотност в контекста на НВО по БЕЛ в 7. клас

★ **Целева група: учители по БЕЛ в прогимназиален етап на обучение, област Добрич**

Водещ: Магдалена Трифонова

Съдържание →

СЪДЪРЖАНИЕ

МОДУЛ 1

- Основи на формиращото оценяване и връзката му с НВО
- Четивна грамотност – измерения и значение за НВО
- Ключови компетентности и връзка с педагогическите цели
- Училищна култура и колегиално учене

МОДУЛ 2

- Създаване на инструментариум за формиращо оценяване
- Проектиране на уроци за развиване на четивна грамотност

Съдържание →

СЪДЪРЖАНИЕ

МОДУЛ 3

самостоятелна
работа

- Изследване на резултатите от прилагане на нови подходи
- Отчитане и рефлексия

МОДУЛ 4

- Споделяне на добри практики
- Създаване на мрежи за професионално учене

График →

График

Присъствени дни: 27.09.2025 г.;
04.10.2025 г. и 18.10.2025 г.

Място на провеждане: Основно
училище „Христо Ботев“, гр. Добрич,
стая № 205, втори етаж.

Неприсъствен ден: 11.10.2025 г.- за
самостоятелна работа

График по часове за присъствените дни:

9:00 ч. - 10:30 ч.	2 академични часа
10:30 ч. - 10:45 ч.	Почивка
10:45 ч. – 12:15 ч.	2 академични часа
12:15 ч. – 12:45 ч.	Почивка
12:45 ч.- 14:15 ч.	2 академични часа
14:15 ч. – 14:30 ч.	Почивка
14:30 ч. – 16:00 ч.	2 академични часа

Към Модул 1 →

МОДУЛ 1

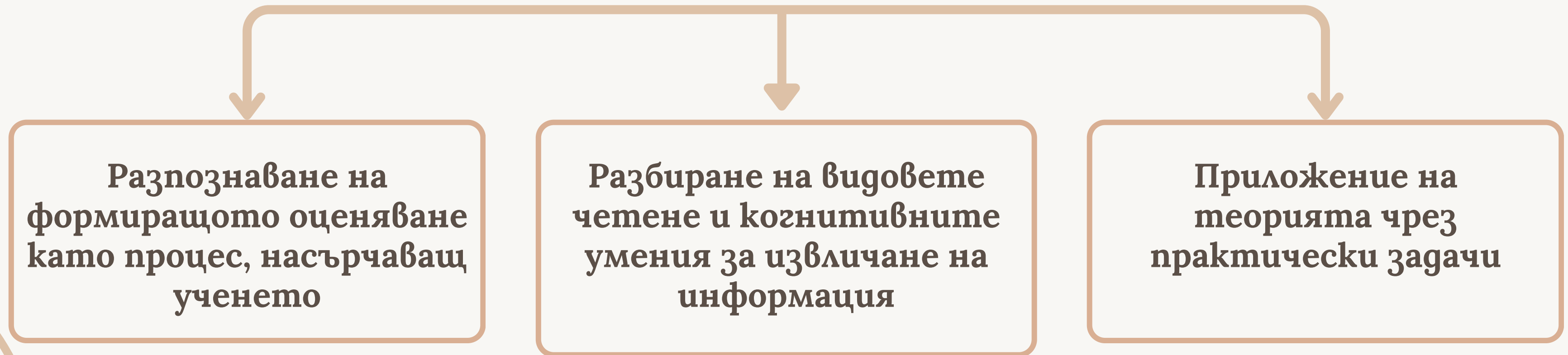
Основи на формиращото оценяване и връзката му с НВО. Четивна грамотност – измерения и значение за НВО

Цели →

ЦЕЛИ

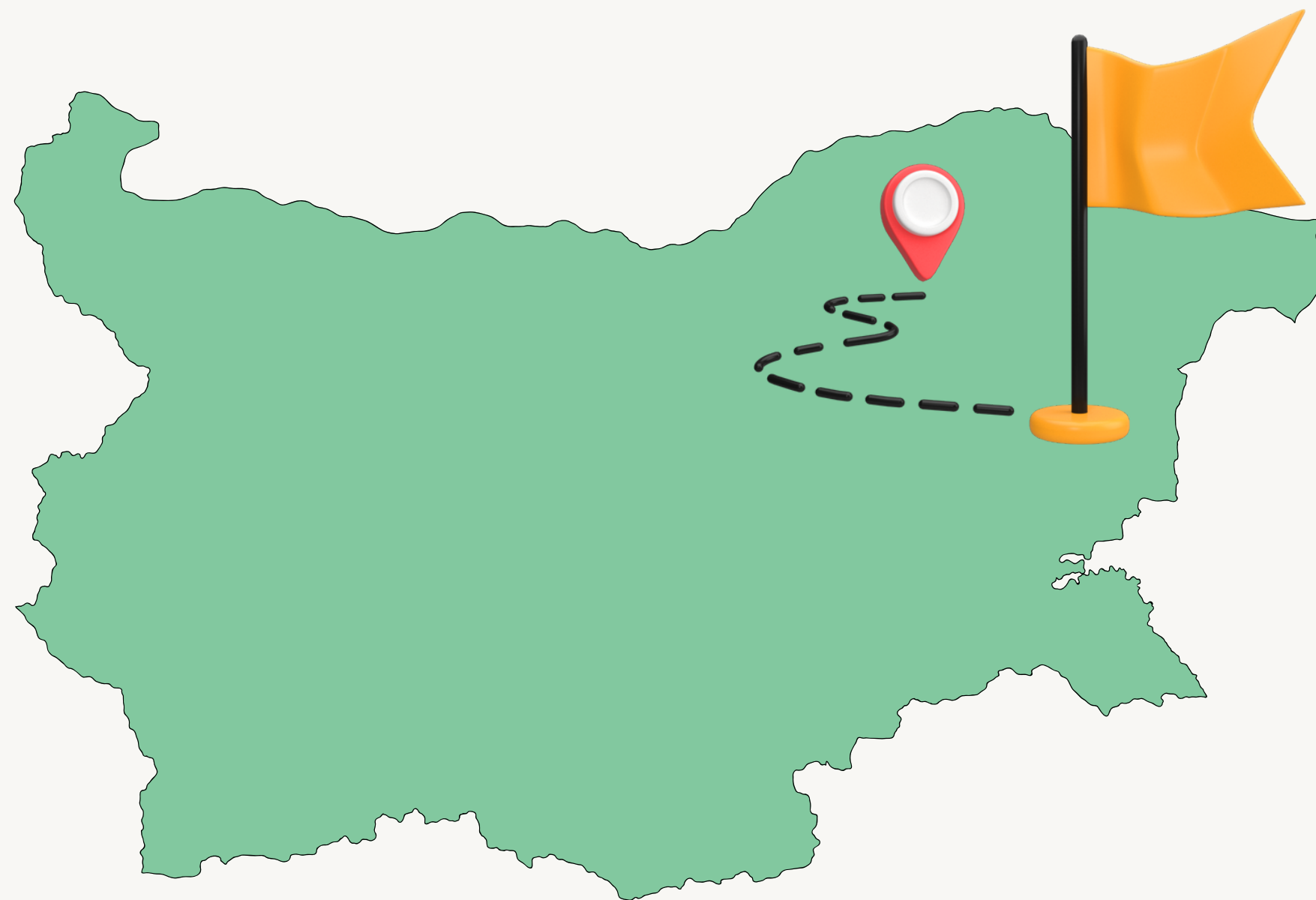
Ще анализираме реални ученически задачи и ще създаваме критерии за обратна връзка, които след това можем да използваме в класната стая.

Съвместна карта на целите →

СЪВМЕСТНА КАРТА НА ЦЕЛИТЕ

Формулиране на конкретни обучителни цели, към които всеки от участниците се стреми за по-ефективна работа със своите ученици.

Основи на формиращото
оценяване →

ОСНОВИ НА ФОРМИРАЩОТО ОЦЕНЯВАНЕ И ВРЪЗКАТА МУ С НВО

Въпрос за размисъл:

Кое според Вас подпомага учениците по-добре в подготовката им за НВО: периодичните тестове или системната обратна връзка по време на обучението? Обосновете се.

Начин на работа: Самостоятелно

Време за работа: 5 минути

Самостоятелна работа →

ОСНОВИ НА ФОРМИРАЩОТО ОЦЕНЯВАНЕ И ВРЪЗКАТА МУ С НВО

Задача: Допишете списъка с една практика, която бихте искали да развиете повече в работата си.

- Използвам критерии за оценяване, споделени с учениците предварително.
- Давам насочваща обратна връзка (съвети за подобрене, не само оценка).
- Насърчавам самооценка и взаимна оценка между учениците.
- Отделям време за рефлексия в края на часа.
- Давам възможност за повторно изпълнение на задача след обратна връзка.

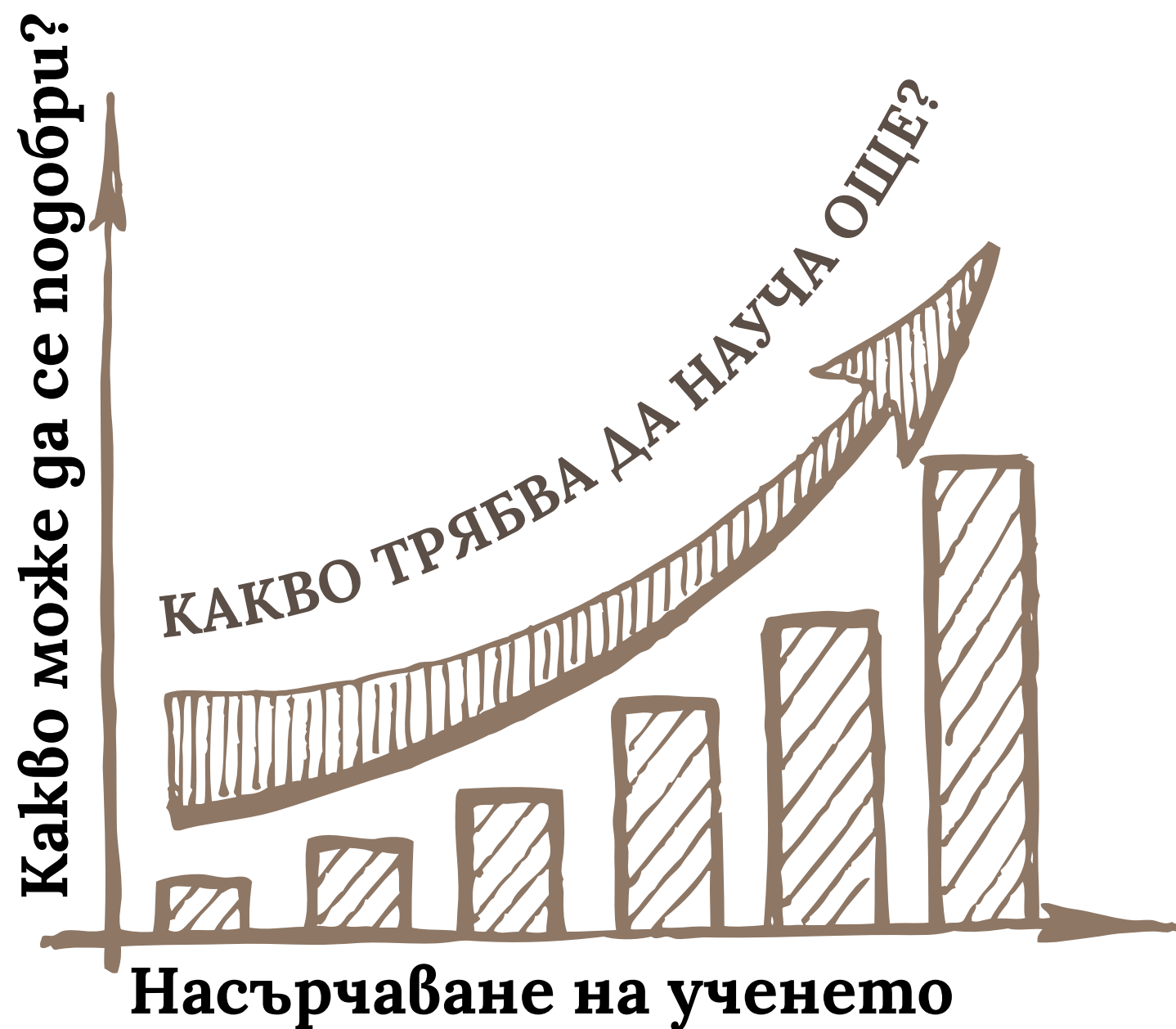
Начин на работа: Самостоятелно
Време за работа: 10 мин.

Формиращо оценяване →

ФОРМИРАЩО ОЦЕНЯВАНЕ - СЪЩНОСТ

Инструмент за развитие

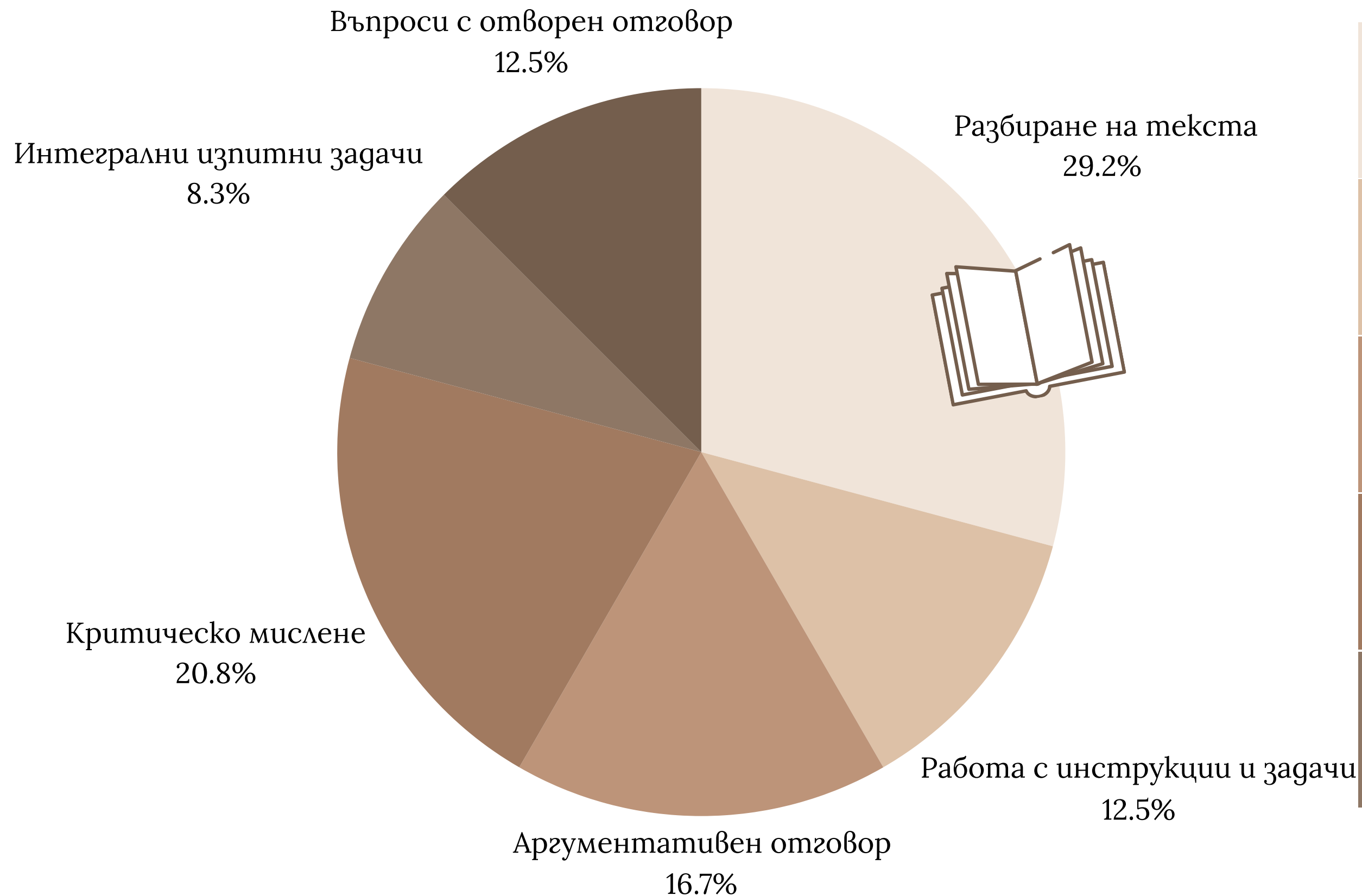
Характеристики:

- Насочваща обратна връзка
- Активно участие на учениците
- Проследяване на напредъка
- Индивидуализиране
- Непрекъснат процес

Към четивната грамотност →

ЗАЩО ЧЕТИВНАТА ГРАМОТНОСТ Е КЛЮЧОВА ЗА УСПЕХА НА НВО?

Умеят ли да възприемат съдържанието и посланията на художествения, медийния, научния текст?

Разбират ли правилно въпросите и инструкциите на задачите в теста?

Умеят ли да улавят детайлите в първоизточника и да изграждат свързан и логичен изказ?

Могат ли да правят извод?

Умеят ли да съпоставят информация и/или изводи?

Работа по групи →

Как даден въпрос проверява конкретно умение?

Ученето не е състезание за оценки, а път, в който формиращото оценяване е компасът, насочващ ни към по-дълбоко разбиране и растеж.

Работа по групи:
РАБОТЕН ЛИСТ № 1

Време за работа:
30 мин

Малка група →
Голяма група

Стратегии за четене →

Стратегии за четене

- Как се открояват ключови думи?
- Как се прави връзка между части от текста?
- Как се проверява хипотеза?
- Как се подготвя аргументация, изведена от текста?

Стратегии за четене с разбиране →

Стратегии за четене с разбиране

1. Сканиране – бързо четене за откриване на факти, герои, ключови думи.
2. Презлед – четене „на едро“ за откриване на основната идея на текста.
3. Задаване на въпроси по време на четене: *Какво искам да науча? Разбирам ли? Какво остава неясно?*
4. Подчертаване или записване на ключови думи.
5. Създаване на мисловни карти за визуално подреждане на информацията.
6. Обобщаване – формулиране на най-важното с 1 – 2 изречения.
7. Предвиждане – предположения за продължението на текста на базата на прочетеното.
8. Самопроследяване – спиране и връщане назад в текста за изясняване.
9. Търсене на връзки (*Това ми напомня за...*).
10. Сравняване и противопоставяне – открояване на прилики или разлики между герои, идеи, твърдения.
11. Извеждане на изводи – четене „между редовете“: какво е скрито, какво можем да заключим, макар да не е директно казано.
12. Маркиране (анотиране) – водене на бележки в полето: въпрос, удивителна, знак за важно, резюме.

Работа по групи →

Стратегии за четене

Работа в малки групи:

РАБОТЕН ЛИСТ “СТРАТЕГИИ”

Време за работа: 30 мин.

**РАБОТНИ ЛИСТОВЕ ЗА ЧЕТЕНЕ С
РАЗБИРАНЕ**

Време за работа: 30 мин.

Работа с грешките →

Работа с грешките и обратна връзка

- Как да анализираме грешките на учениците?
- Какво има в “банката от грешки”?
- Какви коригиращи упражнения да приложим?
- Как обратната връзка да стане градивна?

Мотивиране на четенето →

МОТИВИРАНЕ НА ЧЕТЕНЕТО

- Избор - прочит на откъс, диалог..
- Кратки, интерактивни формати.
- Театрализация чрез четене.
- Изгровизация - награда за успеха.
- Четене с наставник.

Рефлексия →

РЕФЛЕКСИЯ

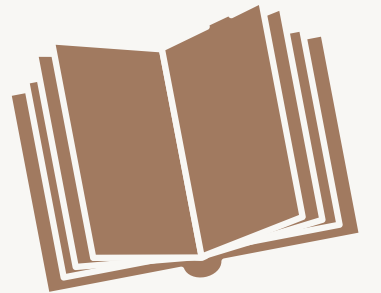
- 1. Едно нещо, което днес разбрах за връзката между формиращото оценяване и НВО:

- 2. Едно умение, върху което трябва да работя:

Формиращо оценяване – инструментариум →

МОДУЛ 2

★ Създаване на инструментарии за
формиращо оценяване. Проектиране на уроци
за развиване на четивна грамотност

Формиращо оценяване – инструментарии →

ФОРМИРАЩО ОЦЕНЯВАНЕ ИНСТРУМЕНТАРИУМ

Как бихте подобрили умение-
то си четене с разбиране?

Как бихте се почувствали на
мястото на героя?

Можете ли да формулирате с
1 изречение основната идея?

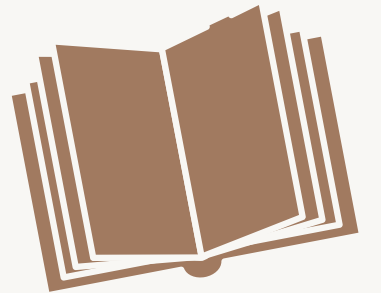
Ако героят не прави това,
какво щеше да се случи?

Какво означава...?
Защо героят постъпва така?

Кой (кога, къде, с кого) прави
нещо?

Работа по групи →

РАБОТА ПО ГРУПИ

РАБОТЕН ЛИСТ 1

ВРЕМЕ ЗА РАБОТА: 30 МИН.

РАБОТЕН ЛИСТ 2

ВРЕМЕ ЗА РАБОТА: 30 МИН.

Практикум →

Как изглежда на практика?

“ В едно малко градче живееше възрастна жена, която всяка сутрин излизаше да почисти улиците около къщата си. Тя никога не искаше благодарност, но всички я познаваха като човек, който обича да помага. Един ден след голямо наводнение тя помогна на съседите да извадят вещите си и да ги приберат в безопасност. Децата от квартала научиха, че дори малките добрини могат да имат голямо значение. ”

Въпроси за извличане на информация (факти, герои, поведение, емоции):

- Какво прави жената всяка сутрин?
- Как реагират децата на нейните действия?
- Къде живее възрастната жена?

Практикум →

Как изглежда на практика?

“ В едно малко градче живееше възрастна жена, която всяка сутрин излизаше да почисти улиците около къщата си. Тя никога не искаше благодарност, но всички я познаваха като човек, който обича да помага. Един ден след голямо наводнение тя помогна на съседите да извадят вещите си и да ги приберат в безопасност. Децата от квартала научиха, че дори малките добрини могат да имат голямо значение. ”

Тълкувателни въпроси:

- Какво означава, че „малките добрини могат да имат голямо значение“?
- Какъв ефект върху общността има доброта на жената?
- Защо децата научават урок за доброта чрез поведението ѝ?

Практикум →

Как изглежда на практика?

“ В едно малко градче живееше възрастна жена, която всяка сутрин излизаше да почисти улиците около къщата си. Тя никога не искаше благодарност, но всички я познаваха като човек, който обича да помага. Един ден след голямо наводнение тя помогна на съседите да извадят вещите си и да ги приберат в безопасност. Децата от квартала научиха, че дори малките добрини могат да имат голямо значение. ”

Въпроси за разсъждение и аргументация:
- Можете ли да обясните защо малките действия понякога са по-важни от големите жестове?
- Ако жената не беше помогнала, какво щеше да се промени в квартала?

Практикум →

Как изглежда на практика?

“ В едно малко градче живееше възрастна жена, която всяка сутрин излизаше да почисти улиците около къщата си. Тя никога не искаше благодарност, но всички я познаваха като човек, който обича да помага. Един ден след голямо наводнение тя помогна на съседите да извадят вещите си и да ги приберат в безопасност. Децата от квартала научиха, че дори малките добрини могат да имат голямо значение. ”

Въпроси за обобщение:

- Каква е основната идея на текста?
- Можете ли да я формулирате с едно изречение, използвайки свои думи?

Практикум →

Как изглежда на практика?

“ В едно малко градче живееше възрастна жена, която всяка сутрин излизаше да почисти улиците около къщата си. Тя никога не искаше благодарност, но всички я познаваха като човек, който обича да помага. Един ден след голямо наводнение тя помогна на съседите да извадят вещите си и да ги приберат в безопасност. Децата от квартала научиха, че дори малките добрини могат да имат голямо значение. ”

Въпроси за пренасяне на информацията в реален контекст:

- Как бихте се почувствали на мястото на децата или на жената?
- Какво бихте научили за себе си и поведението си от примера в текста?

Практикум →

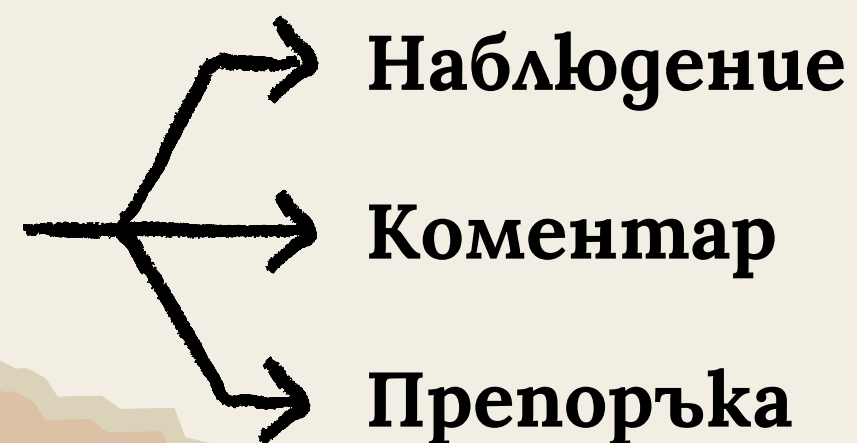
Как изглежда на практика?

“ В едно малко градче живееше възрастна жена, която всяка сутрин излизаше да почисти улиците около къщата си. Тя никога не искаше благодарност, но всички я познаваха като човек, който обича да помага. Един ден след голямо наводнение тя помогна на съседите да извадят вещите си и да ги приберат в безопасност. Децата от квартала научиха, че дори малките добрини могат да имат голямо значение. ”

**Метакогнитивни
въпроси за рефлексия:**

- Кои въпроси бяха най-трудни за вас и защо?
- Кой въпрос ви помогна да мислите по-задълбочено?
- Как бихте подобрили разбирането си при следващо четене на подобен текст?

Обратна връзка →

ОБРАТНА ВРЪЗКА

- Как стигна до този извод? Можеш ли да ми обясниш стъпките?
- Коя част от текста ти подсказва за този отговор?
- Кое беше най-трудното за теб и как го преодоля?
- Има ли друг начин за решаване на проблема?
- Как можеш да приложиш това, което научи, в друг контекст?
- Коя част от твоя отговор би искал да развиеш повече?

Интегрален урок →

Интегрален урок за развиване на четивната грамотност

Функциите на предметната обстановка в описанията на манифактурния дворец и на българския павилион в „До Чикаго и назад“

Мястото на урока в учебната програма по БЕЛ: Тълкуване на диалогизиращи помежду си информационни сегменти за разчитането и осмислянето на гледни точки, ценности и социални норми в худ. текст.

Цел на урока: Прилагане на STEM подход за интерпретиране на пътеписа „До Чикаго и назад“.

Интегрален урок за развиване на четивната грамотност

Задачи:

1. Разбиране на историческото значение на изложението в Чикаго.
2. Анализиране на технологичния напредък, показан на изложението.
3. Развиване на критично мислене и аналитични умения у учениците чрез изследване на въздействието на експозицията върху обществото.

Междупредметни връзки:

английски език,
физика,
химия,
математика,
компютърно моделиране,
история,
география,
технологии и предприемачество,
изобразително изкуство.

Интегрален урок за развиване на четивната грамотност

STEM рамка:

Физика: Електричен ток, електрическа верига. Разпознаване на основните елементи на електрическа верига

Химия: Свойства на веществата.. Извличане на информация от модели, схеми и илюстрации за описване и определяне на химичните и физичните свойства на желязото, свързани с превръщането му в стомана и чугун.

Математика: Мащаб, окръжност. Задачи за движение, обиколка на окръжност, метрично преобразуване.

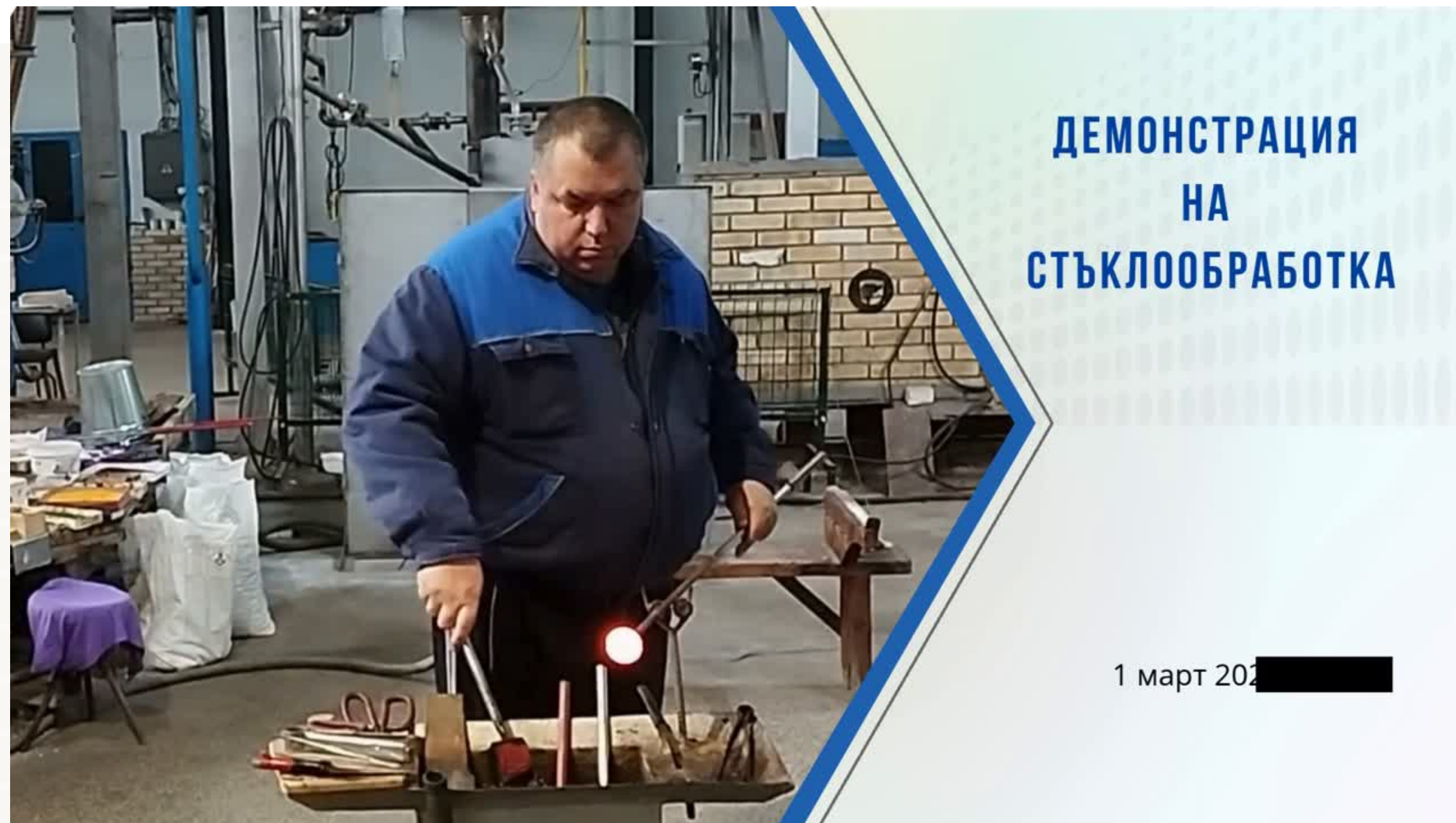
STEM рамка:

Компютърно моделиране и информационни технологии: Фон, рамка, шаблон, символи, изображения. Развиване на умение за създаване на графичен дизайн.

История: България в края на 19. век. Стопански и икономическия живот на България при управлението на Стефан Стамболов.

География и икономика: Природни забележителности, водопад, ледена гора.

МОТИВАЦИЯ И АКТИВИРАНЕ НА ЗНАНИЯТА:

ДЕМОНСТРАЦИЯ
НА
СТЪКЛООБРАБОТКА

1 март 202

Виртуална
обиколка на
Световното
Колумбийско
изложение в
Чикаго през 1893 г.
– образователен
ресурс на
Лабораторията
за градска
симулация на
UCLA

ПРИЛОЖЕНИЕ В КЛАСНАТА СТАЯ

Рефлексия: Всеки участник изработва урок или последователност от упражнения с функционално оценяване.

Споделяне: Представяне и взаимно обсъждане на тези материали.

Ресурси: Създаване на общо „портфолио“ (банка от задачи, критерии, текстове).

